

YAŞASIN

15-16 HAZİRAN BÜYÜK İŞÇİ DİRENİŞİ

PARTİZAN YAYINLARI NO:1

10

YAŞASIN 15—16 HAZİRAN BÜYÜK İŞÇİ DİRENİŞİ

Baskı Dizgi ve Cilt işleri: Osmanlı Matbaası
Sahibi: İsmet Tosun
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: İrfan Aşık
Yönetim Yeri: Gençtürk Cad. Cengiz Han No: 11/10
LALELİ — İSTANBUL
Yazışma adresi: P.K. 648 Aksaray - İstanbul
Basım Tarihi: Haziran 1978

- Bir Marksist-Leninist Hareketin Doğmasının Yolunu Açtı! 27
- 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi, Devrimin Kitlelerin Eseri Olacağını ve Kitlelerde Devrim İçin Güçlü Bir İstek Bulduğunu Açık Bir Şekilde Ortaya Koydu! 30
- 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi, Revizyonist, Pasifist, Parlamentarist ve Darbeci Görüşlerin Sosyal Pratiğe Çarparak Paramparça Olmalarını Sağladı! 32
- 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi, Sarı, Sahte Reformcu, Revizyonist, Sendika Ağalarına Ağır Darbeler İndirdi; Onların Patron Uşağı Yüzlerini Açığa Çıkardı! 35
- ŞANLI 15-16 HAZİRAN BÜYÜK İŞÇİ DİRENİŞİNİN
TECRÜBELERİ YOLUMUZU AYDINLATIYOR!** 38

**ŞANLI 15 - 16 HAZİRAN BÜYÜK İŞÇİ
DİRENİŞİNİN ZENGİN TECRÜBELERİNİ
DOĞRU KAVRAYALIM !**

Bütün Devrimciler !
Çeşitli Milliyetlerden Halkımız!

1970'te meydana gelen ve Türkiye devrim ta-
rihine **15 - 16 Haziran Büyük İşçi Direnişi** olarak
geçen, işçi sınıfımızın bu şanlı mücadelesini seki-
zinci yılında, yeniden coşkuyla anıyoruz !

Şanlı 15 - 16 Haziran Büyük İşçi Direnişinin
Türkiye Devrimi açısından taşıdığı büyük önem
nedir? Bize verdiği dersler ve bize kazandırdığı
zengin tecrübeler nelerdir ?

Bunları en iyi şekilde kavrayabilmek için, 15-
16 Haziran Büyük İşçi Direnişinin içinde olduğu
objektif durumu, iç ve dış şartları kısaca da olsa
gözden geçirip incelememiz gerekir. Bu büyük mü-
cadeleden doğru dersler çıkarılmasının tek doğru
yolu budur.

**1970'lerde Genel Olarak Dünyada ve Türkiye'
de İktisadi ve Siyasi Durum Nasıldı ?**

Buhranlar, emperyalist sistemin sürekli yol
arkadaşlarıdır.

Emperyalist sistemin genel olarak içine düş-
tüğü iktisadi ve siyasi buhran, 1970'lerde derinle-
şerek devam ediyordu. Bu buhranın etkileri top-

kümsal hayatın her alanına yansiyordu. Emperyalist güçler, her zaman olduğu gibi bûhranın ağır yükünü gene, dünya emekçilerinin omuzlarına yık-mak istiyorlardı. Bir yandan dünya pazarlarını bö-lüşmek, hammadde kaynaklarını yağmalamak, sö-mürü ve talandan daha çok pay almak için birbir-leriyle amansızca rekabet ederken, diğcr yandan dünya proletaryasına ve ezilen halklarına karşı en vahşi baskı, zulüm ve zorbalıklara girişiyorlardı.

Dünya proletaryasının ve ezilen halklarının ise, sosyal ve ulusal kurtuluş mücadelesi giderek geliyordu. Yer yer emperyalizme ağır darbeler indiriyor, şanlı zaferler kazanıyordu. Özellikle Çin'de 1967'lerde başlatılan Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin etkileri, dünyanın dört yanına dalga dalga yayılıyordu. Başında Rus döneğ hainlerinin bulunduğu modern revizyonist akımın sosyalist sisteme yaptığı ağır ihanete rağmen, tek tek sos-yalist ülkelerin sosyalizmin inşasında sağladıkları önemli başarılar, dünya proletaryası ve ezilen halk-larının haklı desteğini kazanıyordu. Dünya devrim volkanının sesiyle doluyordu! Dünya proletaryası ve ezilen halkları gerçek kurtuluşlarının ancak sosyal devrimlerle mümkün olacağını her geçen gün biraz daha görüyor; emperyalist-revizyonist sistem giderek teşhir ve tecrit oluyordu.

Bu buhran, etkilerini daha güçlü bir biçimde ülkemizde de duyuruyor, emperyalizme göbeğinden bağı yarı-feodal sistemin temelleri çatırdıyordu. Paranın değeri hızla düşüyor, hayat pahalılığı gö-rülmemiş biçimde yükseliyor, işsizler ordusu çığ gibi büyüyor, emperyalist borçların faizleri bile ödenemiyordu. Hakim sınıflar buhrana bir türlü ça-

re bulamıyorlar, aralarındaki çelişkileri giderek derinleşiyordu. Halkımızın mücadelesi ise tüm baskı, zulüm, ve işkencelere rağmen hızla yükselmeye devam ediyordu. İşçi grevleri, köylü toprak işgalleri, aktif gençlik mücadeleleri; anti-emperyalist, anti-faşist protesto eylemleri, direnişler, mitingler, yürüyüşler yurdun her yanına yayılıyordu. İşbaşındaki Amerikancı-faşist Demirel Hükümeti bütün yol ve yöntemlere baş vurmasına rağmen, acz içine düşmüştü.

Kitlelerin uyanışı giderek hızlanıyordu. Faşizmin geriletilmesiyle bazı mevziler, kısmi demokratik haklar kazanılmıştı. Marksist-Leninist klasiklerin Türkçe'ye çevrilmeye başlanmasıyla birlikte kitlelerde sol'a ve sosyalizme yönelme başlamıştı. 1961'lerden sonra gelişmeye başlayan halkın kendiliğinden mücadelesi, 1970'lerde doruğuna varıyordu.

Gerek dünyada, gerekse Türkiye'de objektif şartlar devrime son derece elverişliydi. Emperyalist güçler arasındaki, bir üçüncü dünya paylaşım savaşı tehlikesinin varlığına rağmen, bugün de olduğu gibi, hala esas akım **devrimdi**.

Ancak sübjektif şartlar bakımından, genel olarak kitlelerin **bilinç ve örgütlenme** düzeyleri düşüktü. Rus dönem hainlerinin başını çektikleri modern revizyonist ihanet akımı, dünya işçi sınıfı safalarında halâ büyük oranda etkinliğini sürdürüyordu. Modern revizyonizme tepki olarak doğan kitlelerden kopuk «sol» maceracı akımlar ise, sosyal ve ulusal kurtuluş mücadelelerine önemli zararlar veriyordu. Marksist-Leninist hareketler ise, dünyanın her yerinde nüveler halinde yeni yeni filizlenmeye başlıyordu. Fakat kitleler içindeki çalışma ve

etkileri daha oldukça sınırlıydı.

Ülkemizde işçi sınıfının ve genel olarak geniş halk yığınlarının bilinç ve örgütlenme durumu oldukça geriydi. Halkımız doğru bir Marksist-Leninist önderlikten yoksundu. Marksist-Leninist ideolojinin kitleler üzerindeki etkisi halâ çok sınırlıydı. Her türden burjuva düşüncesi ise alabildiğine yaygındı.

1963'lerde TİP hareketi doğdu. TİP önceleri bütün solu içinde topladı. Ancak TİP esas olarak reformist, parlamentarist nitelikte bir orta burjuva siyasi akımdı : «Kapitalist olmayan kalkınma yolu»nu savunuyor; parlamenter yolla iktidara gelme düşleri kuruyordu. Bu imkanın ortadan kalkacağı korkusuyla kitlelerin her türlü aktif mücadelelerine inatla karşı çıkıyordu. Yüzüne sosyalizm maskesi takmasına rağmen, en kaba saba «devrim teorilerini» (!) savunuyordu. Marksizm-Leninizmin en temel ilkelerini açıkça çiğniyordu.

Gelişen sınıf mücadelesine paralel olarak TİP içindeki ayrışma da giderek hız kazandı. 1967'lerde Türk Solu dergisi etrafında kümelenen Mihri Belli önderliğindeki «Milli Demokratik Devrim» hareketi ortaya çıktı. Bu hareket de özünde TİP'ten farksızdı ve bir orta burjuva siyasi akım durumundaydı. TİP'in 'sosyalist devrim' tespitine karşılık, Türk Solu önümüzdeki devrim aşamasını 'Milli Demokratik Devrim' olarak görüyordu. TİP'in parlamenter yoldan iktidara gelme düşlerine karşılık, Türk Solu darbeciliğe bel bağlıyordu; bütün tatlı düşlerini bir «asker-sivil aydın zümre» darbesi üzerine kuruyordu. Özellikle giderek şiddetlenen gençliğin aktif mücadelesini, amacına ulaşmak için bir kaldıraç olarak kullanmak istiyordu.

1968'lerde, M. Belli revizyonizminin kuyruğunda, bir başka orta burjuva siyasi akım olarak Proleter Devrimci Aydınlik başgösterdi. PDA bir süre M. Belli'nin en kaba-saba anti-Marksist-Leninist tezlerinin keskin savunuculuğunu yaptı. Ancak kısa sürede kitlelerden tecrit oldu. Bunların çığırkanlık yapmaktan başka, halkın mücadelesine önderlik diye bir meseleleri yoktu! Mangalda kül bırakmayan keskin ajitasyon-propagandalarının özü en koyu pasifizm ve teslimiyetçilikti. Gençliğin anti-emperyalist, sömürü ve faşist zulme karşı giderek gelişen aktif direnişlerine «çelik-çomak oyunu», «kitlelerden kopma», «maceracılık» yaftası altında açıkça küfrediyorlardı. M. Belli, geniş oranda, küçük-burjuva ihtilalci liderlerin etkileri altına giren gençliğin aktif mücadelesinin arkasına geçince, onun ihanetine uğrayan PDA, tezlerinde ufak tefek değişiklikler yapmak zorunda kaldı. Bu kez de «mal bulmuş mağribiler» gibi H. Kıvılcımlı troçkistinın pespaye tezlerine dört elle sarıldılar. Yayın organlarında çarşaf çarşaf H. Kıvılcımlı'nın düşüncelerinin reklamını yaptılar. Onu «en büyük Marksist-Leninistlerden biri» ilan ettiler !

Ancak tüm bu siyasi akımların geniş kitleler içindeki etkileri oldukça sınırlıydı. Geniş halk yığınlarının mücadelesi halâ kendiliğindenci bir seyir izliyordu. Kısacası ülkemizin objektif gerçeğini derinden kavrayan, Marksizm-Leninizmin evrensel gerçeğiyle Türkiye devriminin somut pratiğini birleştirebilen, kitleleri devrim için en iyi şekilde seferber edip örgütleyecek olan, gerçek bir proletarya partisine acilen ihtiyaç vardı. Ancak böyle bir parti, halkımızın mücadelesini kendiliğindenci durumdan kurtarıp, başına geçerek yönetebilirdi. İ-

tekleri devrim yapmak olan halkımızın bir çok yiğit evlatlarının enerjilerinin çarçur edilmesini engelleyebilir; halk saflarındaki parlamentarist, darbeci, pasifist, revizyonist vb. her türden burjuva düşüncesinin etkinliğini kırabilirdi.

**Şanlı 15 - 16 Haziran Büyük İşçi Direnişi,
Komprador Patron-Ağa Düzeninin Suratına
İnen Ağır Bir Şamardır! Bu Mücadele Elli
Yıllık Revizyonist Geleneği Yıkıştır!**

Merkezi-feodal Osmanlı İmparatorluğu, zamanla emperyalizmin sömürü ve talan ağı içine düştü. Giderek yarı-sömürge, yarı-feodal bir hale dönüştü. Ülkemizin yeni filizlenmeye başlayan milli kapitalizmini çökerten yabancı emperyalistler, ülke pazarında istedikleri gibi cirit atmaya başladılar.

'Hasta adam' durumundaki Osmanlı Devleti esas olarak bağlı bulunduğu Alman emperyalistleri tarafından I. Dünya savaşına sokuldu. Almanya yenilince, Osmanlı toprakları galip emperyalist devletlerce, tamamen yağmaya girildi. Türkiye'nin çeşitli bölgeleri İngiltere, Fransa, İtalya ve onların desteğindeki Yunanistan tarafından işgal edildi. Çeşitli milliyetlerden Türkiye halkı emperyalizme karşı silaha sarıldı. Yurdun bir bütün olarak sömürgeleştirilmek istenmesiyle, «ticaret burjuvazisi, toprak ağaları, tefeci-tüccarlar, az sayıdaki sanayi burjuvazisi» bir ölüm-kalım sorunuyla karşı karşıyaydı. Bunların bir kesimi; padişah ve onun çevresindeki din adamları, bazı toprak ağaları, tefeci-tüccarlar, ticaret burjuvaları, diğer milliyetlere mensup Rum, Ermeni ve Yahudi komp-

radorları işgalci emperyalist güçlere teslim oldular ve onlarla işbirliği yaptılar. Bu sınıf ve tabakaların Türk ve Müslüman olan diğer büyük kesimi ülkenin sömürgeleştirilmesine karşı çıktı. Bunların temsilcileri olan Kemalistler, başlayan ve hızla yayılmakta olan emperyalist işgalcilere karşı yürütülen savaşın başına geçip önderliğini ele geçirdi. Sömürge yerler kurtarıldı. Daha savaşın başından itibaren İngiliz-Fransız emperyalistleriyle el altından işbirliğine giren Kemalistler, kendilerini onların kollarına daha çok attılar. Güdük bir anti-emperyalist öze sahip olan «Kemalist Devrim»in daha sonraki gelişimi, esas olarak işçilere, köylülere, bir toprak devriminin gelişmesi ihtimaline karşı oldu. Savaşın sonunda sömürge, yarı-sömürge ve yarı-feodal yapı, yerini yarı-sömürge, yarı-feodal yapıya bıraktı.

I. Paylaşım savaşından sonra Türkiye esas olarak İngiliz-Fransız emperyalistlerinin bir yarı-sömürgesi durumuna geldi. Ancak Almanya'nın giderek kendini toplamasına paralel olarak Türkiye'deki etkinliği de yeniden artmaya başladı. Hatta 2. Dünya Savaşı öncesi, Alman emperyalizmi uşağı faşist Saraçoğlu Hükümeti işbaşındaydı. Komprador burjuvazi ve toprak ağalarının Alman ve İngiliz-Fransız emperyalizminin uşağı kanatlarının denge tutturmasıyla, Türkiye savaşa sokulmadı. Savaş sonrası dünyada birçok iktisadi ve siyasi değişiklikler oldu. Ülkemizde de önemli gelişmeler meydana geldi. Çok partili göstermelik parlamenter sisteme geçildi. Yani komprador burjuvazi ve toprak ağalarının çeşitli kesimlerine siyasi örgütlenme özgürlüğü tanındı. Arkasından ABD emperyalizmi dostluk, yardım, işbirliği gibi maske-

lerle, Türkiye'ye sızmaya başladı. Giderek ülke ekonomisi üzerindeki hakimiyetleri arttı. Hakim sınıflar **Amerikancı** ve **Avrupacı** iki kanat olarak yeniden kümelandiler. Amerikancı faşist Menderes kligi, halkın faşist İnönü Kligi ve Cumhuriyet Halk Partisi yönetimine karşı duyduğu hoşnutsuzluğu ve kini ustalikle kendi potasına aktararak hükümet oldu. Ancak 10 yıllık bir icraattan sonra süratle halktan tecrit oldu. Bu sefer de faşist İnönü kligi, halkın Menderes kligi ve düzene karşı gelişen kinini ve hoşnutsuzluğunu kullanarak giriştiği 1960 darbesiyle, Menderes kligini işbaşından uzaklaştırdı. Halkın mücadelesini frenlemek için kısmi demokratik haklar tanınmak zorunda kalındı. 1965 seçimlerinde oyların büyük çoğunluğunu alan ve DP'nin mirasçısı olarak ortaya çıkan Amerikancı AP işbaşına geldi.

Öte yandan devrimci düşüncelerin giderek yayılması, TİP'in 1965 seçimlerinde «15 milletvekili çıkarması», kitlelerin sola ve sosyalizme karşı yönelmesi, hakim sınıfları telaşa düşürdü. Haince planlar kurmaya başladılar. İşte komprador burjuva ve toprak ağalarının Batı Avrupadaki ve esas olarak Batı Alman emperyalizminin uşaklarının siyasi temsilciliğini yapan CHP'nin «Ortanın Solu» politikası, İ. İnönü'nün deyimiyle «sola set çekmek» için bu ortamda doğdu.

Hakim sınıflar arasındaki çelişkiler, 1970'lerde de keskinleşerek sürüyordu.

Fakat komprador burjuvazi ve toprak ağaları, ta başından beri halk üzerindeki egemenliklerini ancak faşist diktatörlükleri vasıtasıyla sürdürebilmişlerdir. Hangi kesimi iş başında olursa olsun, ta başından beri işçi sınıfına, yoksul köylülere ve e-

mekçi halka karşı en korkunç baskı, zulüm, işken-
ce ve zorbalıklara girişmişlerdir. Devrime karşı dai-
ma ittifak halinde olmuşlar, işçi sınıfının ve emek-
çi halkın her çeşit örgütlenme faaliyetlerini şid-
dete başvurarak bastırmışlar, kazandıkları hakla-
rı zorla gaspetmişlerdir. Devrimci düşüncelerin
yaygınlaşmasına ve halka ulaşmasına en ufak bir
imkan tanımamışlardır. Devrimcileri, yurtseverleri,
demokratları, aydınları sıkı takibata uğratmışlar,
hapislere doldurmuşlar, sürgünlere göndermişler-
dir. Kürt ulusu ve diğer milli azınlıklar üzerinde
(zaman zaman jenoside kadar varan) yoğun bir
milli zulüm uygulamışlar; sık sık içine düştükleri
buhranların yükünü halkın sırtına yıkmak için el-
lerinden geleni yapmışlardır. Bu şekilde emperyalizme
göbeğinden bağlı komprador patron ağa dü-
zenlerinin istikrarını sağlamaya, ömrünü uzatma-
ya çalışmışlardır.

Hakim sınıflar, işçi sınıfının bilinçlenmesini
ve örgütlenmesini engellemek için de özel çaba
harcamışlardır. Bu doğrultuda her yola, her sah-
tekârlığa başvurmuşlar; hatta sahte işçi birlikle-
ri ve sahte 'komünist' partileri bile kurmuşlardır!
Böylece kendilerini işçi dostu göstermeye, işçi hak-
larının savunucuları ilan etmeye çalışmışlar; işçi
sınıfının gerçek demokratik ve siyasi örgütlerinin
oluşmasını engellemek için ellerinden geleni ard-
larına koymamışlardır!

Ülkemizde işçi sınıfı 19. yüzyılın başından iti-
baren doğup gelişmeye başladı. İşçi sınıfımız ni-
celik olarak az olmasına rağmen, geleceği temsil
eden ve sonuna kadar devrimci kalabilecek tek sı-
nıftır. Proletarya kendiliğinden yavaş yavaş örgüt-
lenmeye ve mücadele etmeye başladı. 20. yüzyılın

başlarında kendiliğinden bir sınıf olmaktan çıkıp, kendisi için bir sınıf olma yolunda önemli adımlar attı. 10 Eylül 1920'de Mustafa Suphi ve yoldaşları tarafından Türkiye Komünist Partisi kuruldu. TKP coşkuyla mücadeleye atıldı. Ancak hemen arkasından, sınıfsal niteliklerini doğru tespit edemedikleri Kemalistler tarafından ağır bir yenilgiye uğratıldı. M. Suphi ve 14 yoldaşı, M. Kemal'in bir komplosuyla Karadeniz'de hunharca katledildi.

M. Suphi ve yoldaşlarının öldürülmesinden sonra, TKP Şefik Hüsnü'nün yönetimine geçti. Ş. Hüsnü revizyonist bir çizgiyi sistemleştirerek TKP'yi reformist pasifist orta burjuvazinin menfaatlerini savunan bir siyasi akıma dönüştürdü. Ş. Hüsnü önderliğindeki TKP birçok temel meselelerde yanlış görüşler savundu: Kemalizmin şakşakçılığı-ğın yaptı; köylülüğün devrimdeki önemini kavramadı, Kemalistlerin Kürt ulusu üzerindeki yoğun milli zulmünü destekleyecek kadar alçaldı. Feodalizmin tasfiyesini Kemalizm'den bekledi; her çeşit aktif mücadele reddedildi. Bu burjuva kulübü, 1950'lerden sonra, hakim sınıfların artan saldırılarına dayanamayarak, en sonunda örgütsel olarak da çöktü. Bu sağ oportünistler tarafından yolu, yönü karartılan işçi sınıfı, uzun yıllar hakim sınıfların sömürü ve zulümlerinin boy hedefi olmaya devam etmiştir.

Bunlardan geriye kalan Yakup Demir ve diğer bir takım unsurlar tarafından yurtdışında 1960'lardan sonra sözde bir «TKP Yurtdışı Bürosu» oluşturuldu. Bir süre sonra bunlar, kendilerini «TKP» olarak ilan ettiler. Yalnız bu T«K P'nin ne Mustafa Suphi dönemindeki TKP, ne de Şefik Hüsnü önderliğindeki bir milli burjuva çizgisi iz-

leyen TKP ile bir ilgisi vardır. Bu T«K»P, Rus sosyal emperyalizminin bilinçli uşağı, tamamen sahte ve ajan bir partidir. Bu devrim düşmanları, Türkiye devrimini, yurtdışındaki Rus sosyal emperyalizminin borazanı bir radyodan yönetmeye kalkışacak kadar ahmak burjuvalardır! Marksist-Leninistlerin, devrimcilerin, yurtseverlerin isim listelerini radyolardan hakim sınıflara jurnalleyecek çerecede gözü dönmüş halk düşmanları; hakim sınıflarla birlikte ağız dolusu küfürler savuracak kadar Marksizm-Leninizm düşmanlarıdır. Zaten hakim sınıflar, ilerde gelişerek yüksek boyutlara varabilecek olan sosyal uyanışı durdurmak için yararlanabilecekleri bir araç olarak, bu sahte ajan partiyi şimdilik buzdolabında bekletiyorlar.

Ama hakim sınıfların tüm baskı, zulüm ve oyunlarına; bu sahte devrimci akımların tüm aldatmacalarına rağmen, yolunu yönünü karartma çabalarına rağmen, işçi sınıfı ve halkımızın mücadelesi, hiçbir zaman durmamıştır. En zor şartlarda bile hızlanarak sürmüş, kendiliğinden ve doğru bir siyasi önderlikten yoksun olmasına rağmen, zaman zaman önemli başarılar kazanmış, hakim sınıfların ve tüm sahte devrimcilerin yüreğine korku salmıştır.

En koyu baskı ve zulmün hüküm sürdüğü uzun yıllardan sonra, değişen iç ve dış şartara bağlı olarak, halkımızın mücadelesi de daha yüksek boyutlara ulaştı. 1950'lerden, özellikle 1960'lardan sonra hızla gelişerek, birçok mevziler ve kısmi demokratik haklar elde edildi. Hakim sınıflar, hem işçi sınıfının hızla gelişen mücadelesinin önüne set çekmek, hem de kendilerini işçi dostu gösterebilmek için, 'lokavt hakkı' (!) ile de sulandırılmış bazı sen-

dikal haklar tanımak zorunda kaldılar. İşçi sınıfı hızla sendikalarda örgütlenmeye başladı. Hakim sınıflar, bu kez de sendikal mücadeleyi yozlaştırmak ve kendilerine en zararsız hale getirilebilmek için planlar kurdular. Kendi denetimlerinde olan ve ABD emperyalizminin desteğiyle kurulan Türk-İş'in yanısıra Sarı, sahte reformist, revizyonist sendika ağaları vasıtasıyla, bu sendikaların yönetimlerini gaspettiler ve denetimleri altına aldılar. İşçi sınıfının devrimci mücadelesini engellemek, pasifize etmek, hedefinden saptırmak için ellerinden gelen her oyunu tezgâhladılar.

Tüm çabalara rağmen, işçi sınıfı ve halkımızın kendiliğinden gelişen mücadelesini durduramayan hakim sınıflar, onların kanları-canları pahasına uzun mücadelelerden sonra elde ettikleri haklarını, gaspetmenin hazırlıklarına giriştiler. 274-275 sayılı Sendika, Grev ve Lokavt Kanunu'nda değişiklikler yapmak için yeni kanun teklifleri hazırladılar.

Ancak girişimler, ta başından itibaren geniş işçi ve emekçi halk yığınları tarafından tepkiyle karşılandı. Hakim sınıfların bu çabalarını sarı Türk-İş'in patron uşağı sendika ağaları, ta başından destekleyerek açıkça onların safında yer aldılar. Sahte devrimci DİSK'in reformist, revizyonist sendika ağaları ise, bir yandan kendi çıkarları tehlikeye girdiği, diğer yandan da işçi sınıfının bu haklı tepkilerini, kendi potalarına aktarmak ve kendilerini gösterebilmek için, biraz rahatlarının bozulması pahasına olsa da, işçileri destekler gö-ründüler. Fakat daha sonra, açıkça görüleceği gibi, tüm bunlar yalan çıkacaktı ve işçi direnişinin bas-

tırılması için, bu hainler hakim sınıflarla ağız birliği yapacaklardı.

274 - 275 sayılı yasayı değiştirme tasarısının meclislere verilmesi üzerine, işçiler geniş yığınlar halinde protesto direnişlerine geçtiler.

274 - 275 Sayılı Kanunu Değiştirmekle Hakim Sınıflar Neyi Getirmek İstiyorlardı ?

274 - 275 sayılı Sendikalar, Grev ve Lokavt Kanununda yapacakları değişikliklerle hakim sınıflar, esas olarak işçi sınıfının yıllardır süren mücadelesi sonucu elde etmiş olduğu tüm haklarını geri almak istiyorlardı. Sarı Türk-iş yöneticilerinin patron uşağı yüzünün iyice açığa çıkması ile çeşitli iş koşullarındaki işçilerin büyük bir bölümü DİSK içinde örgütlenmeye başlamışlardı. İşçiler büyük gruplar halinde TÜRK-İŞ'ten ayrılıyor, DİSK saflarına geçiyordu.

Gerçekte TÜRK-İŞ, ülkemizde hakim sınıfların ABD emperyalizminin uşakları hükümet olduktan sonra dünya işçi sınıfının sendikal hareketini bölen, ABD emperyalizminin bir aracı olan ve CIA kontrolündeki AFL/CIO (*) adlı sendika tarafından kurulmuştu. İşçi sınıfının büyük bir bölümü mücadelesi içerisinde bir dizi örnekle, kendisini satan TÜRK-İŞ'in gerçek yüzünü görüp, kavıyor, yeni devrimci sendikaların kurulmasının gerekliliğini hissediyordu.

Bu sendikaya karşı yürütülen mücadelelerin birikimini toparlamak için, işçi sınıfının mücadele

* Amerikan İç Federasyonu/Sanayi Örgütleri Kongresi.

ve haklarının savunucusu rolüyle ortaya DİSK çıktı. DİSK işçi sınıfının haklarını ve sınıf sendikacılığını savunur görünüyor; klasik sözlerle aldatılmışlıktan bıkan işçileri, daha ateşli sözlerle yüzünü gizleyerek aldatmasını becerebiliyordu.

Gerçekte DİSK ilk başlarda varolan düzeni reformlarla düzeltmek amacı ile kurulmuş reformist bir sendika idi. Kurucuları reformist, parlamentarist, bir orta burjuva partisi olan TİP'in kurucularından oluşuyordu. Bunlar da tıpkı TİP yöneticilerinin halkı aldatması gibi işçi sınıfını aldatmayı planlıyor; sınıf sendikacılığıyla hiçbir ilişkisi olmamasına rağmen DİSK'in sahte devrimci yöneticileri, işçi sınıfının yükselen mücadelesini kendi sınıf emelleri ve çıkararı doğrultusunda yönlendirebilmek için sahtekârca sınıf sendikacılığını, vs. savunur görünüyorlardı.

Hakim sınıflar bu şartlarda işçi sınıfının kazanmış olduğu hakları **gaspemek için 274 - 275** sayılı kanunda değişiklik yapmayı amaçlayan bir önergeyi meclise verdiler. O dönemde CHP milletvekili olan Celal Kargılı bu önergenin altında Bülent Ecevit, Orhan Birgit ve Şeref Bakşık'ın imzaları olduğunu söylüyordu.

Meclise verilen bu önergeye göre, toplu iş sözleşmesi yapma hakkı, o iş kolunda en çok üyeye sahip olan ve o iş kolunda sigortalı işçilerin üçte birinin üye olduğu işçi federasyonu ya da ülke çapında faaliyet gösteren işçi sendikasına ait olacaktı. Böylece bu tasarı o iş kolunda ayrı bir işçi federasyonu ya da ülke çapında ayrı bir federasyon kurulmasını imkansız hale getiriyordu. Çünkü o günkü şartlarda o işkolundaki sigortalı işçilerin üçte

birine ya da daha çok sayıda üyeye sahip olanlar sadece patron uşağı sarı sendikalardı.

Aynı yasa önergesinde yapılmak istenen değişiklik sendikalara toplu bir şekilde giriş ya da çıkışı da engelliyordu. İşçilerin bir sendikadan istifa ederek başka bir sendikaya girebilmeleri için noter kanalıyla birer birer istifaname düzenlemeleri gerekiyordu. Ayrıca yapılacak değişiklikle bir işçinin sendikaya üye olabilmesi, o sendikanın yönetim kurulunun kararıyla mümkün olabilecekti.

Kısacası bu tasarı kanunlaştığında, TÜRK-İŞ dışında başka bir işçi sendikası konfederasyonu kurulması imkansız hale gelecekti. «İstenilmeyen işçiler» sendikaya üye kaydedilmeyecekti. «Teker teker noter kanalıyla istifa» hükmünü getiren tasarıya göre ayrı bir sendikada örgütlenme faaliyyetinde bulunan işçiler haber alınarak derhal işten atılabilecek; baskı ve tehdidin yanısıra bu hükümle patron uşağı sendikaların hakimiyetinin ortadan kaldırılabilmesi imkansızlaşacaktı.

274 - 275 sayılı yasadaki değişiklik işte bunları amaçlıyor, böylece işçi sınıfının mücadelesi tamamen hakim sınıfların denetimi altına alınmak isteniyordu.

274 - 275 Sayılı Yasa Değişikliğine Karşı Mücadele İçerisinden 15 - 16 Haziran Büyük İşçi Direnişi Doğdu!

Faşist tasarı işçi sınıfı arasında büyük bir tepkiyle karşılandı. İşçiler fabrikalarda direnişe başladılar. Direnişler hızla yayıldı, fabrika fabrika, sokak sokak, çatışmalar başladı. İşçiler önlerine dikilen birçok barikatı yerle bir ettiler. Devletin kolluk

kuvvetlerini birçok yerde püskürttüler. Bu mücadeleye devrimciler, yurtseverler, demokratlar, gençler, ve diğer emekçi kitleler de aktif şekilde katıldılar. İşbaşındaki ABD emperyalizminin uşağı faşist Demirel hükümeti, ordu birliklerinden yardım istemek zorunda kaldı. İşçilerin üzerine tanklar sürüldü.

15 - 16 Haziran sabahında TÜRK-İŞ ve DİSK'e bağlı sendikalı ve sendikasız işçiler, fabrikalarda şartelleri indirerek, üretimi durdurup ve Taksim meydanında birleşmek için harekete geçtiler.

İstanbul, İzmit ve Gebze'de toplam 113 işyerinde yüzbinlerce işçi dört koldan Taksim'e doğru yürüdüler: Gebze, Pendik ve Kartal yöresindeki işçiler demiryolu ve Ankara karayolunu kapayarak yürüyorlardı. Haliç, Hasköy, Alibeyköy, Silahtarğa, Topkapı, Çekmece, Zeytinburnu ve Levent yöresindeki işçiler dört koldan yürüyorlardı.

Bu işçilerin arasında ECA, Simca, Singer, Otosan, Auer, Türk Demir Döküm, AEG, Arçelik, Rabak, Magirus, Elfa, Mercedes, Grundig, Haymak, Türk Kablo, Aygaz, TEKEL, gibi yerlerde çalışan işçiler de direniyordu.

15 - 16 Haziran büyük işçi direnişini yaratan işçiler, İstanbul sokaklarında sel gibi akıyordu. İşçiler, seferber edilmiş asker, polis, tank, top dinlemiyor, kurulan barikatları yıkıyor, polis tarafında yakalanan işçileri karakolları basarak geri alıyordu.

Bu mücadele 16 Haziran günü daha da büyüdü. Askerlerle takviye edilmiş polis kuvvetleri tarafından Kurbağhdere'de işçilerin üzerine ateş açıldı. İlk günden itibaren örgütsüz ve öndersiz bir şekilde kendiliğinden mücadeleye atılan işçilerin

üzerine açılan ateşle Mustafa Baylam, Abdurrahman Bozkurt ve Yaşar Yıldırım şehit düştüler.

Türkiye hakim sınıflarının yaşadığı bu iki büyük korkulu direniş gününün hemen akşamı saat 21'de radyolar «İstanbul ve Gebze'de sıkıyönetim ilan edildiğini» bildirdiler. Hakim sınıflar gelişen bu mücadeleyi önleyebilmek için derhal harekete geçmişlerdi.

Direnişin kendi kontrollerinden çıktığını ve hakim sınıfları tehdit eder duruma geldiğini görünce reformist ve revizyonist sendika ağaları işçi sınıfına ihanet ettiklerini belgeleyerek açıkça hakim sınıfların safına geçtiler. Direnişin bastırılması için faşist Demirel hükümetine ellerinden gelen yardımı yaptılar.

DİSK yöneticileri bu büyük mücadeleye sahip çıkıp önderlik etmek bir yana, derhal hakim sınıflarla ortak bir şekilde direnişin bastırılmasına çalışmışlardır.

Kemal Türkler radyodan yayınlanan yaptığı konuşmada şöyle diyordu :

«İşçi kardeşlerim, işçi sınıfının bilinçli temsilcileri sizlere sesleniyorum. Beni iyi dinleyiniz. Anayasamız her türlü toplantı ve yürüyüşlern silahsız ve saldırısız olacağını emreder. Bizler anayasaya sımsıkı bağlı işçiler olduğumuz için, hiçbir hareketimiz Anayasaya aykırı olamaz. Ne var ki, bizim aramıza, çeşitli maksatlar güden kişiler, çeşitli kılıklara bürünerek girebilirler. Hatta kötüsü, gözbebeğimiz şerefli Türk ordusunun bir mensubuna kötü maksatla taş atabilirler, tahrikler yapabilir-

ler. DİSK genel başkanı olarak sizleri uyarıyorum.» (*)

İşte başlangıçta reformcu bir nitelikte olan DİSK'i giderek Rus sosyal emperyalizminin uşağı olan T«K»P'ye hizmet ettirmeye çalışan K. Türkler gibi sosyal-faşistlerin de bu mücadeledeki yeri buydu.

15 - 16 Haziran direnişi, hakim sınıfların suratına inen ağır bir şamar oldu. Onları iyice sersemletti, işçi sınıfının, emekçi halkın gücünün ne olduğunu iyice gösterdi. Ancak, bir çok objektif ve sübjektif nedenler, işçi sınıfı direnişini ta başından yenilmeye mahkûm etmişti. Özellikle ülkemizin sosyo-ekonomik yapısının belirlediği objektif gerçeklerden dolayı direnişin başarı kazanması imkansızdı. Nitekim direniş kan dökülerek bastırıldı. Hemen arkasından sıkıyönetim ilan edilerek işçiler, devrimciler, yurtseverler tutuklandı, işkencelere uğratıldı, hapishanelere dolduruldu. İşçiler kitle halinde işten atıldı. Fakat, işçi sınıfının bu şanlı mücadelesinin gücünü gören ve böyle bir mücadeleyle karşılaşan hakim sınıflar, 274-275 sayılı sendika, grev lokavt yasasını değiştirmekten vazgeçmek zorunda kaldılar. Halkın mücadelesi karşısında bir adım daha gerilediler.

Aynı zamanda bu büyük direniş, Türkiye devrim mücadelesinin üzerine tartışmasız saltanatını kurmuş olan revizyonizm, reformizm ve pasifizmin etkisine de büyük bir darbe indirmiştir. 15 - 16 Haziran direnişi devrim mücadelemizin tarihinde yeni ve önemli bir dönüm noktası olmuştur.

15 - 16 Haziran mücadelesi, sıkıyönetim ilan

---

* 16.6.1970 K. Türkler'in radyo konuşması.

edilerek, düzenin koruyucusu olan kuvvetleri harekete geçirerek, kan dökerek bastırıldı, ama bu mücadele işçi sınıfı ve halk için, her mücadeleden doğru dersler çıkarmasını becerebilen Marksist-Leninistler için devrimimizle ilgili ortaya koyduğu bir dizi gerçeğe, değeri hiçbir zaman ortadan kaldıramayacak olan bir mücadele olarak tarihimize geçti.

15 - 16 Haziran Büyük İşçi Direnişinin Türkiye Devrimi Açısından Taşdığı Büyük Önemi ve Bize Kazandırdığı Zengin Tecrübeleri Doğru Kavrayalım!

Yukarıda özetlemeye çalışılan objektif şartlar içinde ortaya çıkan 15 - 16 Haziran Büyük İşçi Direnişi, Türkiye devrimi açısından büyük bir önem taşımaktadır.

Bu mücadele, Türkiye devriminin somut pratiğine birçok konuda ışık tutmuş, bir dizi meselelerin ortaya serilmesine imkan vermiş, devrimimizin bir dizi meselesinin aydınlanmasına hizmet etmiştir. Ülkemizde devrimci mücadeleye hız katmış, birçok burjuva düşünce ve tezlerini yerle bir etmiş, önüne dikilen birçok orta ve küçük-burjuva siyasi akımı ezip geçmiştir. Sarı, revizyonist, sahte reformist patron uşağı sendika ağalarının gerçek yüzlerini ortaya çıkarmış, komprador burjuvazi ve toprak ağaları düzeninin, ordusunun karşı-devrimci niteliğini dosta-düşmana göstermiştir!

Bu nedenle bu mücadeleden gereken dersleri doğru bir biçimde çıkarmak ve bunları hayata geçirmek, gerçekten büyük önem taşımaktadır. İşte bu 15 - 16 Haziran'da bunun bilincinde olarak hareket etmeliyiz!

ŞANLI 15 - 16 HAZİRAN BÜYÜK İŞÇİ DİRENİŞİNDEN ÇIKARILMASI GEREKEN BAŞLICA DERSLER NELERDİR ?

**15 - 16 Haziran Büyük İŞÇİ Direnişi, İşçi Sını-
fımızın ve Emekçi Halkımızın Kanı ve Canı Pahası-
na Elde Ettiği Haklarının En Kararlı Savunucusu
Olduğunu Bir Kez Daha Kanıtladı!**

İnsanlık tarihi, ezenler ezilenler, sömüren-
lerle sömürülenler arasındaki sayısız mücadelelere
tanıktır !

Saltanatlarını korumak, rahat ve sömürülerini
sürdürebilmek, zengin maddi servetlere sahip
olabilmek için, köle sahipleri köleler, feodaller serf-
ler, kapitalistler işçiler ve tüm emekçiler üzerin-
de, tarih boyunca en vahşi zulüm, baskı, ve zorba-
lıklara girişmişlerdir. Saltanatlarını, rahatlarını,
servetlerini, kan, işkence, baskı, zulüm üzerine in-
şaa etmişler, köleleri, serfleri, köylüleri, işçileri, ve
tüm emekçileri açlığa, yoksulluğa, sefalete, hasta-
lığa, ölüme mahkûm etmişlerdir! Kendi çıkarları
ve saltanat kavgaları uğruna onları korkunç savaş-
lara sürmüşler, kitleler halinde imha etmişler; buna
karşılık onlar, en ufak haklarını bile alabilmek için
uzun süreli yoğun mücadeleler vermek zorunda
kalmışlardır. En doğal haklarını bile kanları, can-
ları pahasına elde edebilmişlerdir. Tarih ezen ve sö-
mürenler tarafından; ezilen ve sömürülenlere ken-
diliğinden tanınmış hiçbir hakka tanık değildir!

Bu ülkemizde de yüzyıllarca böyle olmuştur ve
böyle olmaktadır. Tarih bunu da sayısız örneklerle
ispatlamıştır.

Bugün ülkemizi emperyalist sömürücülere peş-
keş çeken emperyalizmin bir avuç yerli uşakları,

komprador burjuvazi, toprak ağaları, tefeci-tüccarlar ve onların eli kanlı iktidarları da, ta başından beri böyle yapmışlardır. İşçi sınıfımızın, emekçi halkımızın kanını canını emmek, alınterlerini, emeklerini sömürebilmek için her zalimliğe başvurmuşlar; halkımız, en doğal haklarını elde edebilmek için bile çetin mücadeleler vermiş, canından, kanından olmuştur.

İşte 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi, bu somut gerçeğin en çarpıcı bir örneğidir.

Bu somut gerçek açıkça göstermiştir ki, işçi sınıfı ve emekçi kitleler haklarını korumak, savunmak için, yeri geldiğinde en zor tehlikeleri bile göze almaktan kaçınmamakta, düşmanlarına karşı amansızca mücadeleye girişebilmekte, süngülere, toplara, tanklara, en aktif biçimde ve cesaretle karşı koyabilmektedir!

15 - 16 Haziran Büyük İşçi Direnişi, Ülkemizde Objektif Şartların Devrime Son derece Elverişli Bulunduğunu, Eksik Olanın Devrimin Sübjektif Şartları Olduğunu En Açık Bir Biçimde Gösterdi!

Lenin, «emperyalizm can çekişen kapitalizmdir» der.

Yine «emperyalizmin proletaryanın toplumsal devriminin arifesi olduğunu» özellikle vurgular.

Emperyalizm can çekişmekte olduğundan, emperyalist güçler her geçen gün daha çok pazara ihtiyaç duymakta; dünya pazarlarına sahip olmak ve hammadde kaynaklarını yağmalamak için hem kendi aralarında amansızca rekabet etmekte, hem de dünya proletaryasına ve ezilen halklarına azgınca saldırmaktadırlar. Öte yandan bu, dünya üye-

rindeki başlıca çelişmelerin alabildiğine derinleşmesine yolaçmakta, her geçen gün emperyalist sistem adım adım kendi sonuna doğru yaklaşmaktadır. Empearyalist sistemin genel olarak sık sık içine düştüğü korkunç iktisadi ve siyasi buhranlar, bu sistemin temellerinde derin çatlaklar açmakta, dünya çapında proletaryanın ve ezilen halkların sosyal uyanışlarını hızlandırmaktadır. Emperyalizm; zulüm, sömürü, yağma olduğu için girdiği her yerde en geniş yığınların nefretini kazanmaktadır, onların en aktif direnişleriyle karşılaşmaktadır. Bu nedenle, emperyalizm ve proleter devrimleri çağında, genel olarak objektif şartlar devrime son derece elverişlidir.

Yarı-sömürge, yarı-feodal bir yapıya sahip olan ülkemiz de, emperyalizmin sömürü ve yağma alanı içindedir. Emperyalist buhranlardan en şiddetli biçimde etkilenmektedir. Hakim sınıflar buhrandan buhrana sürüklenmekte, ancak faşist diktatörlükleri vasıtasıyla egemenliklerini sürdürebilmektedirler. Sık sık toplumu yönetemez duruma düşmekte, yol açtıkları geniş kitlelerin hoşnutsuzluğu ve direnişleri karşısında, zaman zaman ecel terleri dökmektedirler. İşçi sınıfının ve emekçi kitlelerin yaşam şartları ise sürekli kötüleşmekte, ihtiyaçları anormal derecelere varmakta, yoksulluk, açlık ve sefalet içine itilmektedirler. Tüm bunların sonucu olarak kitlelerin eylemlerinde sürekli artışlar olagelmektedir. Bütün bunlar da göstermektedir ki, ülkemizde de objektif şartlar devrime son derece elverişlidir.

Bizzat 15 - 16 Haziran Büyük İşçi Direnişi, bunun en açık kanıtıdır. 15 - 16 Haziran işçi sınıfının düzene karşı olan hoşnutsuzluğu sonucu, kendili-

ğinden giriştiği mücadelenin doruk noktasıdır.

Ancak, bizim irademiz dışında varolan bu objektif şartlar, kendiliğinden devrime yolaçmaz. Bunlar kitlelerin belli bir bilinç ve örgütlenme seviyesine yükseltilmesidir. İnsanın subjektif çabalarını gerektiren bu şartlar, ancak Marksist-Leninistlerin bilinçli çabalarıyla hazırlanabilir.

İbrahim Kaypakkaya bu konuda şunları belirtmektedir :

«Bugün ülkemizde komünist devrimcilerin esas görevi, silahlı mücadele içinde **halkın üç silahını** inşa etmektir.

Sübjektivizmden, revizyonizmden, dogmatizmden arınmış, kitlelerle kaynaşmış, teoriyle pratiği birleştiren, özeleştirici metodunu uygulayan çelik disiplinli bir **komünist partisi**, böyle bir partinin önderliğinde **halk silahlı kuvvetleri**; işte böyle bir parti önderliğinde **halkın birleşik cephesi**: İşte düşmanı yenmede kullanacağımız halkın üç silahı bunlardır.» (Bütün Yazılar, S. 346, Tufan Yayınları)

İşte 15 - 16 Haziran Şanlı İşçi Direnişi, ülkemizde halkın bu üç silahının inşasına olan ihtiyacını en açık biçimde ortaya koymuştur.

15 - 16 Haziran Büyük İşçi Direnişi, Kitlelerin En İleri Unsurlarının Bilincinde Nitel Sıçramalar Yaratarak Her Türlü Burjuva Düşüncesinden Arınmış Bir Marksist - Leninist Hareketin Doğmasının Yolunu Açtı!

15 - 16 Haziran, birçok ileri devrimcinin bilincinde nitel sıçramalar yarattı. Onların Marksizm-Leninizmin evrensel gerçeğiyle, Türkiye devriminin somut pratiğini birleştirmelerine yardımcı olarak, her türlü orta ve küçük burjuva akımla, kendi ara-

larına kalın çizgiler çekmelerine hizmet etti. Özellikle PDA saflarında iki çizgi: Marksist-Leninist çizgi ile burjuva çizgi arasındaki mücadeleden şekillenmesini sağladı. İ. Kaypakkaya önderliğindeki Marksist-Leninist kanat, bu mücadeleden de gereken dersleri çıkarmış ve bunları hayata geçirmek için kararlı bir biçimde ileri atılmıştır.

İbrahim Kaypakkaya, 15 - 16 Haziran Büyük İşçi Direnişinden çıkardığı tarihi değerdeki dersleri, doğru ve özlü bir biçimde şöyle ifade ediyordu:

«İşçi hareketi, birinci olarak, devrimin şiddete dayanacağını, bunun zorunlu ve kaçınılmaz olduğunu gösterdi. Aren-Boran oportünizmine ve bütün pasifist, parlamentarist görüşlere ağır bir darbe indirdi.

İkinci olarak işçi hareketi, burjuva devlet teorilerine ağır bir darbe indirdi. Halkın kurtuluşunu hâkim sınıfların ordusundan beklemenin ne derece ahmakça bir hayal olduğunu gözler önüne serdi. Çünkü işçi direnişi tanklarla, süngülerle, sıkıyönetimle bastırılmıştı. Süngülerin gölgesine sığınan patronlar, sıkıyönetim makamlarıyla birlikte yüzlerce işçiyi işten atmışlardı. Yüzlerce devrimci işçi ve aydın, sıkıyönetim mahkemelerinde yargılandı. Bütün bunlar, M. Belli, D. Avcıoğlu'nun ve H. Kıvılcımlı'nın cuntacı hayallerinin ve anti-Marksist-Leninist devlet ve ordu tahlillerinin saçmalığını ortaya çıkardı.

Üçüncüsü, 15 - 16 Haziran Büyük İşçi Direnişi, gerçek kahramanın kitleler olduğunu bir kere daha gösterdi. Bir avuç seçkin aydın grubuna dayanarak devrim yapmayı hayal eden bireyci küçük-burjuva akımlarına ağır bir darbe indirdi.

Dördüncüsü, 15 - 16 Haziran direnişinin bastırılması, devrimin ilk başlarda şehirlerde başarıya ulaşamayacağını, şehirlerde zaman zaman ortaya çıkacak işçi ayaklanmalarının kırılık bölgelere çekilmediği takdirde bastırılmaya mahkûm olduğunu gösterdi. PDA kliğinin belirsiz bir gelecekte, şehirlerde genel ayaklanma ile iktidarı ele geçirme hayallerine ağır bir darbe indirdi.

Beşincisi, 15 - 16 Hazirandan sonra gelen ve üç ay süren sıkıyönetim, en zor şartlarda dahi mücadeleye devam etmenin ancak gerçekten devrimci bir örgütlenmeyle, kanun dışı bir temel atarak ve çalışmaları bu temel üzerine inşa ederek mümkün olabileceğini gösterdi. Legaliteye bel bağlamanın, revizyonist örgütlenmenin, şiddetlenen sınıf mücadelesi şartlarında halkımıza zarar vermekten başka bir işe yaramayacağını gösterdi.

Altıncısı, 15 - 16 Haziran direnişi, ülkemizde devrimin objektif şartlarının ne kadar olgunlaştığının somut bir delili oldu.» (Bütün Yazılar, S. 219 - 229, Tufan Yayınları).

Nitekim daha sonra İbrahim Kaypakkaya önderliğindeki Marksist - Leninist hareket, devrimimizin bir dizi meselelerini ortaya koymuş; revizyonizme, «sol» oportünizme, pasifizme, darbeciliğe, parlamentarizme ağır darbeler indirerek, Marksist - Leninist hareketin ideolojik - siyasi çizgisini sistemleştirmiştir.

İbrahim Kaypakkaya önderliğindeki diğer kadrolar, önce PDA içinde Marksist - Leninist kanadı oluşturmuşlar, Marksist - Leninist çizgiyi PDA'ya hakim kılmak için çalışmışlardır. Ancak daha sonra PDA içinde Marksist - Leninist kanada hayat hakkı kalmayınca, cepheden ideolojik - poli-

tik savaş açarak PDA'dan örgütsel ayrılığı da gerçekleştirmişler, **halkın üç silahını** inşa etmek için ileriye atılmışlardır. Bu dönem, Türkiye devrim tarihine altın harflerle kazınan bir dönüm noktası olmuştur. PDA revizyonistlerinin sahte devrimci çehrelerini en açık biçimde ayrıntılı olarak açığa çıkaran İ. Kaypakkaya önderliğindeki Marksist - Leninist hareket, yoğun bir ideolojik, siyasi ve örgütsel faaliyet içine girmiş, ülkemizin sosyo - ekonomik yapısı, devrimimizin yolu, niteliği, öncü gücü, temel gücü, itici ve yedek güçleri, hedefleri, halk savaşı, kızıl siyasi iktidarlar, birleşik cephe, faşizm, devlet, ordu, parlamento, kemalizm, milli mesele vb. gibi bir dizi temel konulara ilk defa berrak bir şekilde ışık tutmuştur.

İşte Marksist - Leninist hareket, tüm bu sonuçlara 15 - 16 Haziran'ın açtığı yoldan yürüyerek varmıştır !

15 - 16 Haziran Büyük İşçi Direnişi, Devrimin Kitlelerin Eseri Olacağını ve Kitlelerde Devrim İçin Güçlü Bir İstek Bulduğunu Açık Bir Şekilde Ortaya Koydu!

İnsanlık tarihi, emeğin ve emekçinin gelişme ve özgürlük mücadelelerinden oluşur. Bu tarihi yapanlar paşalar, padişahlar, devlet adamları, halk kahramanları gibi seçkin kişiler değil, her zaman için daha iyi, daha özgür, daha refah içinde bir düzen isteyen emekçi sınıfların yığınları olmuştur. Bu, değişmemiş ve değişmeyecek olan bir toplum kanunudur. Bir toplumsal düzenden yenisine geçişte tayin edici güç ne silahlar, ne de seçkin insanlardır; tayin edici güç, yeni düzenden sınıfsal çıkarları olan kitlelerin mücadelesidir.

Sınıflı bir toplumda eski sömürge ve zulüm düzeninin sürdürülmesinden çıkarları olanlar, kendi baskı araçları olan devlet, ordu, hukuk, din, felsefe gibi üstyapı kurumlarıyla yeniyi temsil eden kitleleri egemenlikleri altında tutarlar. Bu yüzden yeni düzenden çıkarı olan sınıflar, eskinin gücünü ancak ve ancak şiddet yoluyla yıkabilirler. «Zor, her yeni topluma gebe olan eski toplumun ebesidir»! (Karl Marks).

Ancak şiddet kitlelerin eseri ise, onların desteği temelinde yükseliyorsa, devrimci şiddettir. Bireysel şiddet, kitlelerden soyutlanmış şiddet, sadece eskinin egemenlik gücünü ve araçlarını pekiştirmesine, yetişkinleştirmesine yarar. Yolu ve yöntemi toplumların yapısına göre değişmekle birlikte, eskiyi yokedip yeniyi egemen kılabilecek tek güç, kitlelerin doğru bir önderlik altındaki şiddetidir.

Bugün ülkemizde de yarı - sömürge, yarı - feodal yapının sürdürülmesinden çıkarları bulunan emperyalistler, komprador kapitalistler ve toprak ağaları, gerici üretim ilişkilerini, yani eskiyi temsil etmektedirler. Bu gerici üretim ilişkilerini değiştirmek, ülkemizi bağımsız, demokratik bir ülkeye çevirmek, ancak Demokratik Halk Devrimiyle mümkündür. Komprador patron - ağa düzeninin kırlardan şehirlere doğru gelişecek bir silahlı halk savaşıyla parça parça yıkılıp, yerine demokratik halk diktatörlüğünün kurulmasıyla mümkündür. Bu, aynı zamanda sömürü, baskı, zulüm ve işkencenin son bulması; açlık, yoksulluk, sefaletin son bulması; insanca, kardeşçe, özgürce bir yaşama kavuşulması anlamına gelir. Çünkü ancak böyle köklü bir dönüşüm üretim güçlerinin en iyi şekilde gelişme-

sini, ezilen kitlelerin en doğal ihtiyaçlarını karşılamaları için gerekli olan maddi servetlerin üretilmesini, toplumsal zenginliklerin halk yararına kullanılabilmesini, sağlayabilir. Böyle bir gelişim ve değişimde menfaatleri bulunan sınıf ve tabakalar işçi sınıfı, orta ve yoksul köylüler, küçük - burjuvazi, ve milli burjuvazinin sol kanadıdır.

İşte toplumu böyle büyük bir değişikliğe uğratmak, ancak geniş kitlelerin eseri olabilir. Bu sosyal değişimi yaratmak, bir avuç seçkin aydının, veya bir avuç orta ve küçük burjuva akımın yapacağı iş değildir. İşte böyle bir değişimde sonsuz menfaatleri bulunduğu içindir ki, kitlelerde devrim için güçlü bir istek vardır.

15 - 16 Haziran, bizzat objektif olarak kitlelerde devrim için böyle güçlü bir isteğin varolduğunun en açık kanıtı olmuştur.

15 - 16 Haziran Büyük İşçi Direnişi, Revizyonist, Pasifist, Parlamentarist ve Darbeci Görüşlerin Sosyal Pratiğe Çarparak Paramparça Olmalarını Sağladı!

1970'lerde birçok küçük ve orta burjuva siyasi akım Marksizm - Leninizm adına, Marksizm - Leninizmle uzaktan yakından hiçbir ilgisi bulunmayan en kaba - saba tezleri savunuyor, kendilerine göre orijinal «devrim teorileri» uyduruyorlardı! Aren - Boran - Aybar, M. Belli, H. Kıvılcımlı, D. Avcıoğlu, D. Perinçek o zamanın ileri gelen sözde Marksist - Leninist şahsiyetleriydi!

Bunlardan Aren - Boran - Aybarcılar parlamenter yoldan iktidara gelmenin düşlerini kuruyor, seçimlerden seçimlere alacakları oyların hesapları içine gömülüyorlardı. M. Belli, H. Kıvılcımlı, D. Avcıoğlu onların kuyruğundaki D. Perinçek ise,

bir darbeye iktidarı almanın hayalleriyle yaşıyorlardı. İşçi sınıfı davasına ihanet eden bu hainler, devrimde işçi sınıfının önderliğini bile reddediyor; ne idüğü belirsiz «asker - sivil - aydın zümre» önderliğinden bahsediyorlardı. Özellikle D. Perinçek boynuzun kulağı aşması misali, tüm bu akıl hocalarını da geride bırakıyor, daha sinsî planlar kurmakla uğraşıyordu!

İşte 15 - 16 Haziran İşçi Hareketi, Türkiye devriminin objektif gerçeklerini yansıtmayan bütün bu Marksist - Leninist tezlere ve teorilere ağır darbeler indirdi. Onların geçersizliğini ve saçmalığını ispatladı; devrimimizin yolunu, yönünü aydınlattı. Toplu ayaklanma yoluyla iktidarı ele geçirme stratejisinin yarı - sömürge, yarı - feodal yapıya sahip olan ülkemizde geçersiz olduğunu, iktidarın kırlardan şehirlere doğru gelişecek silahlı bir halk savaşıyla parça parça alınabileceğini ortaya koydu. Ülkemizde devrimin ancak silahlı mücadele ile başarılabileceğini, devrime önderlik edecek biricik sınıfın işçi sınıfı olduğunu gösterdi. Halkımızın devrimci mücadelesinin zafere ulaşabilmesi için doğru ideolojik-politik çizgiye sahip işçi sınıfının Marksist-Leninist partisinin onun önderliğindeki halk ordusunun ve yine onun önderliğindeki halkın devrimci birleşik cephesinin, yani halkın üç silahının şart olduğunu gösterdi.

15 - 16 Haziran Büyük İşçi Direnişi, Burjuva 'Devlet', 'Ordu', 'Parlamento' Teorilerine Ağır Darbeler İndirdi!

«Devlet, bir sınıfın diğer sınıflar üzerindeki baskı aracıdır. Hakim sınıflar, ancak devlet örgü-

tü vasıtasıyla iktidarlarını sürdürebilirler. Ordu, devlet iktidarının bel kemiği, devrimin esas meselesi ise iktidar meselesidir. İktidarın hakim sınıfın elinden ezilen sınıfın eline geçmesi, bir şiddet hareketini gerektirir. Yani, hakim sınıfların iktidar mekanizmasının parçalanarak, yerine proletarya diktatörlüğünün veya onun özgül bir biçimi olan demokratik halk diktatörlüğünün geçirilmesi şiddete dayanan bir devrim meselesidir. Bu nedenle hakim sınıfların elinde en önemli iktidar aygıtı olan devlet ve onun bel kemiğini oluşturan ordu, tamamen gerici bir niteliğe sahiptir ve bunlardan ileri, yurtsever bir eylem beklemek, ham hayalden öteye geçmez.

Ülkemizde de devlet ve onun bel kemiği olan ordu, hakim sınıf durumundaki komprador burjuvazi ve toprak ağalarının , başta işçi sınıfı olmak üzere tüm ezilen halk üzerindeki baskı ve egemenlik aracıdır. Ülkemizin sosyo-ekonomik şartlarının kaçınılmaz bir sonucu olarak ,bu devletin biçimi burjuva demokrasisi değil , faşist diktatörlüktür. Parlamento, burjuva demokrasisinin bir göstergesi değil ,komprador burjuvazi ve toprak ağalarının faşist diktatörlüklerinin yüzünü örten bir maske olarak ,tamamen göstermelik ve gerici bir niteliğe sahiptir. Burada işçi sınıfı ve halkın gerçek temsilcilerine kesinlikle yer yoktur. Parlamento hakim sınıfların 'hakimiyet aracı' değil; hakimiyet aracı ordusuyla, polisiyle, adliyesi, karakolu, hapishanesiyle... devlet cihazıdır. Parlamantonun varlığı ya da yokluğu, sadece hakimiyetin biçimini değiştirir, ama bizzat hakimiyetin varlığını asla etkilemez.

İşte 1970'lerde, birçok orta burjuva ve küçük

burjuva siyasi akım bu en temel gerçekleri bile açık açık çığnıyor; devlet, ordu, parlamento konularında en kaba-saba teorilerin şampiyonluğunu yapıyor; komprador burjuvazi ve toprak ağalarının devletinden, ordusundan, parlamentosundan, ilericilik, devrimcilik bekliyordu.

15 - 16 Haziran şanlı direnişi, komprador burjuvazi ve toprak ağalarının faşist devletlerinin, gerici ordu ve parlamentolarının halk düşmanı yüzlerini açıkça ortaya sererek, bu anti-Marksist-Leninist teorilere ağır darbeler indirdi. Ordunun amacının, gelişecek olan halkın devrimci mücadelesine karşı koyarak, komprador patron-ağa düzeninin bekçiliğini yapmak olduğunu açıkça gösterdi.

15 - 16 Haziran Büyük İşçi Direnişi, Sarı, Sah-te Reformcu, Revizyonist Sendika Ağalarına Ağır Darbeler İndirdi; Onların Patron Uşağı Yüzlerini Açığa Çıkardı !

Emperyalist-kapitalist ülkelerde, burjuvazi; sömürge ve yarı-sömürge ülkelerden, o ülkelerin zenginlik kaynaklarını yağmalayarak; işçilerin, emekçi halklarının alın terlerini, emeklerini insafsızca sömürerek; ucuza elde ettikleri mamul maddeleri korkunç fiyatlarla satarak; en önemlisi, o ülkelere sermaye ihraç ederek, muazzam kârlar elde eder. Elde ettikleri bu muazzam kârlardan bir miktar pay vererek, ülkelerinde, işçi sınıfı saflarında imtiyazlı bir işçi aristokrasisi tabakası yaratırlar. Bu imtiyazlı tabakayı dolaylı hizmetkârları haline getirerek, bunlar vasıtasıyla sınıfsal ilişkileri törpülemeye, devrimci mücadelenin önüne set çekmeye, emperyalist-kapitalist düzenin istikrar ve rasyonelliğini sağlamaya çalışırlar. Kapita-

list istikrar ve işlerliği normal yollardan sağlayamadıkları, işçi sınıfı mücadelesi bir proleter devrim arifesine geldiği zaman; buhranı atlatmak, istikrar ve işlerliği sağlamak ve devrimi bastırmak için, finans kapitalin en gerici, en yoz ve en emperyalist kesimlerinin açık yıldırıcı diktatörlüğü olan faşizmi tezgâhlarlar. Emperyalist-kapitalist ülkelerde, reformizmin ve oportünizmin esas kaynağı, işte işçi sınıfı saflarında yaratılan bu imtiyazlı işçi aristokrasisi tabakasıdır.

Oysa iktisadi, siyasi, askeri ve kültürel bakımdan emperyalizme bağımlı olan ve emperyalizmin yarı-sömürgesi durumunda bulunan ülkemizde, burjuvazi zayıf ve cılızdır. Elinde emperyalist burjuvazinin elinde bulunan muazzam kârlar olmadığı için, işçi sınıfı saflarında esas olarak böyle güçlü bir imtiyazlı tabaka yaratamazlar. Ülkemizdeki bu cılız burjuvazi esas olarak komprador niteliktedir ve feodal kalıntılarla ittifak içinde ancak faşizme başvurarak yarı -sömürge, yarı -feodal yapının istikrarını sağlayabilmektedir. Nitekim elli yılı aşkın cumhuriyet tarihinde Türkiye, hiçbir zaman burjuva demokrasisini yaşamamış; hakim sınıflar ancak faşist diktatörlükleri vasıtasıyla egemenliklerini sürdürebilmişlerdir.

Ancak, ülkemizin sosyo - ekonomik yapısının belirlediği bu durum, hakim sınıfların işçi sınıfının mücadelesine çeşitli yollarla tesir etmeye çalışmasına engel değildir.

Türkiye, geniş oranda bir küçük burjuvalar ülkesidir. Ülkemizdeki aşırı emperyalist sömürü sonucu, her geçen gün ellerindeki üretim araçlarını yitirerek, mülksüzleşen yoksul ve orta köylüler, zanaatkârlar, küçük esnaflar vb. yığınlar

halinde işçi sınıfı saflarına katılırlar. Bunlar kendi sınıfsal özelliklerini beraberlerinde işçi sınıfı saflarına taşırlar. Kendi sınıfsal düşünce ve davranışlarını, sosyal pratiğin seyri içinde binbir şekilde ortaya koyarlar. İşte ülkemizde işçi sınıfı saflarında reformizmin ve oportünizmin **esas kaynağı**, bu iflas etmekte olan ve giderek proleterleşmekte olan küçük burjuva tabakalarıdır. Hakim sınıflar ta başından beri bu durumdan bilinçli olarak yararlanmaya çalışmışlardır. Bu küçük burjuva duygu ve düşünceleri sonuna kadar körüklemişlerdir. Bununla birlikte işçi sınıfının gelişmesine ve örgütlenmesine paralel olarak işçi sınıfı saflarında **cılız bir işçi aristokrasisi tabakası** oluşturulmuştur. Özellikle 1963'lerden beri gelişmeye başlayan sendikal örgütlerin başına çöreklenen sendika ağaları, cılız Türk burjuvazisinin uşakları haline getirdikleri bu faşist, sarı, sosyal-faşist, sahte reformist revizyonist sendika ağaları vasıtasıyla, işçi sınıfının birliğini parçalamaya, mücadelesini pasifize etmeye, kendi kuyruklarına takmaya çalışmaktadırlar. Yalnız yarı-sömürge, yarı-feodal yapının kaçınılmaz sonucu olarak, bu cılız işçi aristokrasisi tabakası, çeşitli parçalara ayrılmış durumdadır. Bu parçalardan her biri, farklı emperyalist güçlere uşaklık eden hakim sınıfların farklı kesimlerine bağlıdır ve bağlı olduğu kanadın açık hizmetkârlığını yapmaktadır. Bağlı oldukları kanatların çıkarları doğrultusunda, işçileri etkileri altına almaya ve peşlerine takmaya uğraşmaktadırlar. Ama hepsinin ortak özelliği cılız burjuvaziye sadakatle hizmet etmektir. Hatta bunlar zaman zaman 'Kraldan çok kralcı' kesilmektedirler. Sarı TÜRK-İŞ sendika ağalarının, 274-275 sayılı yasanın işçilerin

zararına değiştirilme çabalarına yardımcı olmalarının, 'partiler üstü politika' safsatalarının; DİSK'in sahte reformist, sosyal-faşist sendika ağalarının hakim sınıfların Kıbrıs işgalini destekleme kampanyaları açmalarının, kolluk kuvvetleriyle koikola Marksist-Leninistlere, devrimcilere, yurt-severlere saldırmalarının, sosyal-faşist K. Türkler ve hempalarının Maden-İş'in grevini MESS patronlarına satmalarının, HAK-İŞ'in; MİSK'in yaptıklarının özü işte budur!

İşte 15 - 16 Haziran Büyük İşçi Direnişi. bu işçi düşmanlarının ve patron uşaklarının maskelelerini düşürmüş, yüzlerini açığa çıkarmıştır.

ŞANLI 15-16 HAZİRAN BÜYÜK İŞÇİ DİRENİŞİNİN TECRÜBELERİ YOLUMUZU AYDINLATIYOR

15 - 16 Haziran Büyük İşçi Direnişinden bu yana 8 yıl geçti. O zaman başta işçi sınıfımız olmak üzere geniş halk yığınları doğru bir Marksist-Leninist önderlikten yoksun olduğu için bu büyük mücadeleden gereken dersler ayrıntılı bir tarzda ortaya çıkartılıp, zengin tecrübeler devrim mücadelesinin önüne ışık tutan bir tarzda işçilere, kitlelere ve devrimcilere gerektiği gibi kavratılamadı. Onların bilinçlerinin yükseltilmesine yardımcı olunarak düşmanların ve dostların daha iyi tanınmaları sağlanamadı. Dolayısıyla işçi sınıfı ve geniş halk yığınları arasında varolan hakim anti-Marksist-Leninist düşüncelerinin etkinliğinin yıkılması doğrultusunda önemli adımlar atılarak, hakim sınıfların sömürü ve baskılarının pervasızca boy

hedefi olarak halkı seçmeye hala devam etmesi engellenemedi.

Bu süre içinde işçi sınıfı ve halkımızın mücadelesi 15 - 16 Haziran'la sınırlı kalmadığı gibi, geçici gerilemelere rağmen içten içe ve derin bir şekilde daha da güçlenerek devam etti. Gelişen bu mücadeleye karşılık hakim sınıflar bu mücadeleyi engellemenin, her geçen gün derinleşen ve giderek vahimleşen iktisadi ve siyasi buhranın bütün yükünü halkın sırtına yıkabilmenin planlarını yaptılar.

Sıkıyönetim ilan edilerek engellenmeye çalışılan 15-16 Haziran direnişininin başlattığı mücadele giderek daha da gelişti. Daha sonra bu gelişen mücadeleyi engelleyebilmek, iktisadi ve siyasi krizden kurtulabilmek için farklı emperyalist devletlerin uşaklığını yapan komprador burjuvazi ve toprak ağaları klikleri aralarında anlaşarak 12 Mart açık faşist diktatörlüğünü tezgâhladılar.

12 Mart açık faşist diktatörlüğü halkın her türlü haklarına karşı azgın bir saldırıya girişti. Gelişen bu mücadeleyi bastırabilmek için vargüçüyle saldırdı. Halkımızın uzun yıllar süren mücadeleleri sonucu kazanmış olduğu haklarını gaspedip, bir çok yiğit evladını hunharca katletti.

Göstermelik kanunların tamamına yakın bir bölümü askıya alındı. Bu büyük saldırı karşısında esas olarak örgütsüz ve hazırlıksız olan halkımızın mücadelesi durgunlaşmaya, devrimci durum giderek düşmeye başladı. 12 Mart açık faşist diktatörlüğü ile hakim sınıflar içerisine düştükleri buhranın bütün yükünü halkımızın sırtına yıkıp, kendi düzenlerinin iyice derinleşmiş çatlaklarını onarmaya çalışarak kısmi bir istikrar sağlayabildiler.

15-16 Haziran mücadelesini doğru bir şekilde değerlendirebilmekten yoksun olan bir dizi orta ve küçük burjuva siyasi akımı bu mücadelenin peşinden gelen 12 Mart açık faşist diktatörlüğünün azgın saldırısı karşısında ancak kısa bir süre direnebilme imkanı bulabildiler. Büyük yenilgiler alan bu akımların çoğu dağılmak durumunda kaldı.

Bu siyasi hareketler 15-16 Haziran işçi direnişini ve onun bastırılmasını doğru bir şekilde değerlendiremiyor, bir kısmı yeniden toplu ayaklanma hayalleri yayarken, diğerleri de ya bu ayaklanmaları «asker-sivil-aydın zümre» darbesinin ön hazırlığı ve önkoşulu olarak görüyor; yada özellikle küçük burjuvazinin siyasi temsilcilerinin başlatıp yürütmeye çalıştığı kitlelerden kopuk silahlı mücadeleyle devrimin başarılabilceği düşüncesini yayıyorlardı. Görünürde farklı olsa, bunların hepsinin ortak yanı 15-16 Haziran direnişini doğru değerlendirememek; kolaycı devrim anlayışı ve bunun doğal sonucu olan maceracılıktı.

Maceracılık küçük burjuvazinin siyasi temsilcilerinin çizgisine, halk savaşı stratejisinin gerektirdiği şekildeki silahlı mücadeleyi reddeden, kitlelerden kopuk öncülerin, seçkin aydın gruplarının eylemlerinin yürütülmesi şeklinde yansırken; diğerlerinin çizgisine Türkiye gibi yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde imkansız olan şehirlerde toplu ayaklanma fikrinin savunulması şeklinde yansıyor. Bu görüşler ancak uzun süreli ve zorlu bir halk savaşıyla iktidarın ele geçirilebileceği fikrini reddeden kolaycı devrim anlayışlarıydı.

Devrimimiz için son derece zararlı olan bu görüşler daima birbirinin ikiz kardeşi olarak yanyana yaşamışlardır. Dün kitlelerden kopuk «foko» ve

«öncü» teorilerini savunanların bugünkü «genel grev», vb. çağrılarının ardında yine bu küçük burjuva kolaycı devrim anlayışı ve maceracılık yatmaktadır.

Marksist-Leninist Hareket bu tür fikirlerle başından bu yana mücadele etmiş; bu anti-Marksist-Leninist görüşleri daima reddetmiştir. Bizim gibi yarı-sömürge, yarı-feodal bir sosyo-ekonomik yapıya sahip ülkelerde devrim, özü toprak devrimi olan, esas olarak köylük bölgelerde sürdürülen gerilla mücadelesiyle başarıya ulaşabilir. Devrim, uzun süreli ve zorlu bir savaş olan Halk savaşı stratejisine uygun bir mücadeleyle ancak başarıya ulaşabilir. Emperyalizmin, komprador kapitalizmin ve feodalizmin hakimiyetinin; komprador burjuvazi ve toprak ağaları sınıflarının faşist diktatörlüklerinin yıkılmasının; yerine işçi sınıfı önderliğinde Demokratik Halk diktatörlüğünün kurulmasının yolu budur.

Başlangıçta halkımızın gelişen devrimci mücadelesini bastırabilmek için düzenlenen 12 Mart askeri darbesi sonucu kurulan hükümetlere bütün hakim sınıflar ortak olurken, giderek ABD emperyalizminin uşakları olan klik tek başına siyasi tekelini kurma yolunda önemli bir gelişme kaydetti. 1971 sonlarına doğru tamamen ABD emperyalizminin uşağı olan faşist kanadın denetimi altına giren 12 Mart faşist diktatörlüğü ülke içinde halk yığınları, dışta ise dünya demokratik kamuoyu karşısında süratle teşhir ve tecrit oldu. Gizlenebilmek için yüzlerine taktıkları göstermelik parlamento maskesi bu teşhir ve tecritin önlenmesinde hakim sınıflara en küçük bir yarar sağlamadı.

1973 yıllarına doğru, başlangıçta birlikte yola çıkan komprador burjuvazi ve toprak ağalarının çeşitli kesimleri arasındaki mücadele iyice gelişerek devrim mücadelesine karşı aralarında sağlanan geçici birlikleri, yerini, artan çelişkilere bıraktı. Bir yandan halkın ve dünya demokratik kamuoyunun mücadelesi, ve biryandan aralarındaki çözülen birlik sonucu hakim sınıfların faşist diktatörlüğü gerileyerek mevzi kaybetti. 1973 yılının sonlarına doğru alınan erken seçim kararı bu gelişmenin doğal bir sonucu oldu.

Alınan erken seçim kararı sonucunda yapılan göstermelik seçimlerde iyice tecrit olmuş olan ABD emperyalizminin uşaklarının siyasi temsilcileri seçimlerden gerileyerek çıktılar. Buna karşılık ülkemizde yıllarca oynanan bir oyunun yeni ve daha sinsi bir örneğini veren CHP güçlenerek çıktı. Esas olarak Batı Alman emperyalizminin uşaklığını yapan komprador burjuvazi ve toprak ağaları sınıflarının siyasi temsilcisi olan CHP halkın düzen aleyhtarı tüm muhalefetini ve anti-faşist kinini ustalıkla bir şekilde kendi muhalefet potasına aktararak seçimlerden en güçlü çıkan parti durumuna geldi. Ne varki halkın önemli bir bölümünün ve kendisine «Marksist-Leninist» vs. şeklinde sıfat takan tüm oportünist ve revizyonist grupların da desteğini kazanan CHP meclise hükümet olacak bir güçle giremedi.

Halkımızın mücadelesinin yeniden canlanıp, güçlenmeye; halkın örgütlü güçlerinin yeniden toparlanmaya başladığı bu dönemdeki kısa süreli CHP-MSP koalisyon hükümetinin hemen ardından AP, MSP, MHP ve CGP'den oluşan 1. MC hükümeti işbaşına geçti. Herbiri, kendisinin temsil ettiği kli-

ğın devlet çarkından daha çok yararlanabilmesi için çalışan bu çok başlı faşist MC hükümeti gelişmeye başlayan halkımızın mücadelesini her yöle baş vurarak bastırmaya çalıştı. Faşizmin yeniden mevzi kazanmaya başladığı bu dönemde 12 Mart dönemindeki gibi açık faşizme baş vurmamalarına rağmen baskı ve zulümlerini daha değişik yol ve yöntemlerle sürdürmeye çalıştılar. Geniş oranda teşhir olan devletin resmi kuvvetleri yerine sivil faşist güçleri bütünüyle destekleyip, yönlendirerek halka karşı saldırıya sevkettiler. Birçok demokratik örgütleri kapattılar, «operasyonlar» adı altında katliamlar düzenlediler. Pusu kurarak, işkencelerle çok sayıda insanı öldürttüler. Marksist-Leninistleri, yurtseverleri ve devrimcileri yeniden zindanlara doldurmaya başladılar. Ancak herşeye rağmen halkımızın mücadelesi gelişmeye devam ediyor, faşist MC hükümeti kitlelerden iyice tecrit oluyordu.

1977 seçimlerinde bir bütün olarak iktidara sahip olan komprador burjuvazi ve toprak ağalarının devlet çarkından daha çok yararlanabilmek için esas olarak MC hükümetini temsil edenler ve CHP arasında geçen mücadelede CHP yine güçlenerek çıktı. Hiç bir hakim sınıf partisinin tek başına hükümet olamamasından doğan hükümet büranı bu kez, AP-MSP ve MHP'den oluşan 2. MC hükümetinin kurulmasıyla sonuçlandı. Ancak her türlü alanda iyice tecrit olmuş olan işbaşındaki 2. MC hükümetinin ömrü çok kısa sürdü. Kendi lehinde olan bir dizi iç ve dış şartları değerlendiren CHP, ihtiyacı kadar «milletvekilini» mebus pazarından satın alıp yerel seçimlerin sonuçlarını bahane ederek açtığı bir gensorunun oylamasında 2.

MC hükümetini işbaşından düşürdü. Emperyalistlerin ve uşaklarının önemli bir bölümünün tercihi olan CHP yürüttüğü sahte reformizm temelindeki geniş ve yaygın bir propaganda ile halkın da önemli bir bölümünün desteğini kazanmış; Rus Sosyal emperyalizminin ve onun hizmetkârları sosyal-faşistlerin yanı sıra kendisine «Marksist-Leninist» vs. diyen bir dizi revizyonist-oportünist grubun da tercihi olmuştu.

CHP hükümet olur olmaz giderek derinleşen iktisadi ve siyasi krize ve halkın gelişen mücadelesine karşı «çözümler» getirmek için yoğun bir faaliyete girişti. Kısa sürede tüm emperyalistlerin desteğini kazanmış olan ve özünde diğer hakim sınıf partilerinden hiç bir farkı olmayan faşist CHP hükümetinin işbaşına geçtiği ilk günler halkın kendisi hakkında beslediği yanlış hayallerin değişmeye başlaması sürecinin dönüm noktası oldu. CHP hükümeti bu süre içinde bir dizi temel tüketim mallarına zam yaptı. Türk parasının değerini yüzde kırka varan bir oranda düşürerek emperyalist sermayenin ve hakim sınıfların kârlarına kâr katmasının ve yeraltı yerüstü tüm değerlerimizin daha çok talan edilmesinin; ve Türkiye ekonomisinin üzerindeki emperyalist denetimin daha da koyulaşmasının yolunu açtı.

CHP hükümeti MC'nin bile cesaret edemediği bir dizi «önlem»le emperyalist kuruluşların direktiflerini eksiksiz yerine getirdi. İktisadi alanda böylesine «tedbir» ve «önlem» alan CHP hükümeti elbette bunlara karşı kayıtsız kalmayacak olan halkın mücadelesine karşı da siyasi alanda «tedbirler» almak zorundaydı. «Halkçı CHP»nin görüşüne göre «halkçı hükümetin» işbaşında olduğu şart-

larda halkın mücadelesi gereksizdir. Bu anlayışta olan CHP hükümeti son olarak ücretlerin dondurulması; DGM'lerin yeni bir sıfat altında tekrarı olan «ihtisas mahkemeleri»nin kurulması; infaz yasası adı altında mahkûmların, yol-inşaat yapımlarında kullanılması öngörülen erlerin ücretsiz emek sömürüsüne tabi tutulması girişimleri, CHP hükümetinin siyasi alanda ne tür tedbirler alacağını gösteren birer örnektir.

Ama bütün bu girişimlere ve oportünist-revizyonist grupların CHP hükümetini ehven-i şer görüp gösteren halk aleyhtarları faaliyetlerine rağmen halkımızın mücadelesi durmayıp, aksine dahada gelişmeye devam etmektedir.

15 - 16 Haziran direnişini takip eden gelişme içerisinde 12 Mart döneminde ağır yenilgilere uğramış bir dizi orta ve küçük burjuvazinin siyasi akımları 1974'lerden sonra yeniden ve daha sinsi biçimlere bürünerek ortaya çıkmaya başladılar. Bu bir dizi oportünist-revizyonist akım kendilerini aşarak sınıfsal özlerini değiştirmenin bayraktarlığını yapma adı altında gerçekte sınıf özelliklerini değiştirmeden, kendilerini mevcut bir dizi iç ve dış değişikliklere uydurdular.

Geçmişte de olduğu gibi bunların en başta geleni ortaya çıktığı dönemden yakın zamana kadar milli burjuvazinin siyasi çıkarlarının savunucusu bir çizgi izleyen PDA (yeni adıyla «Aydınlık») idi. Sözde Marksizmi-Leninizmi kabul edip özde onu reddedip modern revizyonist bir hat izleyen Aydınlık, burjuvazinin ele geçirdiği ÇKP içerisindeki gelişmeye paralel olarak doğrudan doğruya karşı devrim safında yerini aldı.

Şimdi modern revizyonist «3 Dünya Teorisi»ni bilinçli bir şekilde ve bütünüyle savunan karşı-devrimci Aydınlik genel olarak Rus Sosyal emperyalizmi dışındaki ABD ve Batı Avrupa'daki emperyalistlerin ve uşaklarının, özellikle de Batı Alman emperyalizminin ve uşaklarının ülkemizdeki hizmetkârları durumundadır.

Kaşı-devrimci safta yerini almaktan ötürü kurdukları partiye yasallık mükafatı verilen karşı-devrimci «Aydınlik», bu kulüpte devrim düşmanlığı görevlerinin nasıl yerine getirilebileceğinin planlarını yapmaktadırlar.

Kurulduğunda bir orta burjuva siyasi akımı olan TİP bugün «Avrupa komünizmi»ni savunan sosyal-faşist bir parti haline dönüşmüştür. Yıllardır mülteci revizyonistler olarak yurtdışında bulunan sahte T«K»P ve TSİP bugün doğrudan doğruya Rus Sosyal emperyalizminin uşaklığını yapan birer sosyal-faşist partidir.

Diğer taraftan 15 - 16 Haziran mücadelesinin ertesinde kolaycı devrim anlayışını maceracı «sol» çizgilerle sürdürüp devam ettirmeye çalışan bir dizi küçük burjuva siyaset, bugün çeşitli görünüm-ler altında ama esas olarak sağ oportünist safta ortak yerlerini almış durumdadırlar.

15 - 16 Haziran Direnişinin de şekillenmesine yardım ettiği Marksist-Leninist hareket ise işte kabaca belirtilen bu şartlar altında Marksizm-Leninizm bayrağını yeniden yükseltmiş, her türlü saldırılara rağmen Marksizm-Leninizm ideolojisini kararlı bir şekilde korumuştur.

Marksist-Leninist Hareket revizyonizme, modern revizyonizme, Troçkizme ve her türden oport-

tünizme karşı Marksizm-Leninizm bayrağını yükseltecek; bu 15 - 16 Haziran, bütün Marksist-Leninistlerin ve dürüst devrimcilerin Marksist-Leninist Hareketin saflarında toparlanma yılı olacaktır.

YAŞASIN 15-16 HAZİRAN BÜYÜK İŞÇİ DİRENİŞİ!

YAŞASIN HALKIMIZIN HALK DEMOKRASİSİ
VE BAĞIMSIZLIK MÜCADELESİ !

KAHROLSUN KOMPRADOR PATRON-AĞA
DÜZENİ !

KAHROLSUN EMPERYALİZM-SOSYAL
EMPERYALİZM !

"İşçi sınıfımızın kendiliğinden gelme mücadelesi 15-16 Haziran'da doğrudan doğruya ulaştı. İşçiler bütün burjuva ve küçük-burjuva revizyonist kliklerini tepeleyip geçtiler. 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi ve arkasından gelen sıkıyönetim bazı kadroların bilincinde önemli bir sıçrama yarattı. Bu arkadaşlar, işçi hareketinden ve onu izleyen zor mücadele günlerinden önemli dersler çıkardılar.

İşçi hareketi birinci olarak, devrimin şiddete dayanacağını, bunun zorunlu ve kaçınılmaz olduğunu gösterdi. Aybar-Aren oportünizmine ve bütün pasifist, parlamentarist görüşlere ağır bir darbe indirdi.

İkinci olarak işçi hareketi, burjuva devlet teorilerine ağır bir darbe indirdi. Halkın kurtuluşunu hakim sınıfların ordusundan beklemenin ne kadar ahmakça bir hayal olduğunu gözler önüne serdi. Çünkü işçi direnişi tanklarla süngülerle, sıkıyönetimle bastırılmıştı. Süngülerin gölgesine sığınan patronlar, sıkıyönetim makamlarıyla birlikte yüzlerce işçi işten atılmışlardı. Yüzlerce devrimci işçi ve aydın, sıkıyönetim mahkemelerinde yargılandı. Bütün bunlar M. Belli'nin, D. Avcıoğlu'nun ve H. Kıvılcımlı'nın cuncta hayallerinin ve anti-Marksist Leninist devlet ve ordu tahlüllerinin saçmalığını ortaya çıkardı.

Üçüncüsü, 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi, gerçek kahramanın kitleler olduğunu bir kere daha gösterdi. Ve bir avuç seçkin aydın gurubuna dayanarak devrim yapmayı hayal eden bireyçi küçük-burjuva akımlarına ağır bir darbe indirdi.

Dördüncüsü, 15-16 Haziran Direnişi'nin bastırılması, devrimin ilk başlarda şehirlerde başarıya ulaşamayacağını, şehirlerde zaman zaman ortaya çıkacak işçi ayaklanmalarının kırık bölgelere çekemediği takdirde bastırılmaya mahkûm olduğunu gösterdi. PDA kliğinin belirsiz bir gelecekte, şehirlerde genel ayaklanma ile iktidarı ele geçirme hayallerine ağır bir darbe indirdi.

Beşincisi, 15-16 Haziran'dan sonra gelen ve üç ay süren sıkıyönetim en zor şartlarda dahi mücadeleye devam etmenin ancak gerçekten devrimci bir örgütlenmeyle, kanun dışı bir temel atarak ve çalışmalarını bu temel üzerine inşa ederek mümkün olabileceğini gösterdi. Legaliteye bağlamanın revizyonist örgütlenmenin, şiddetlepen sınıf mücadelesi şartlarında halkımıza zarar vermektense başka bir işe yaramayacağını gösterdi.

Altıncısı, 15-16 Haziran Direnişi, ülkemizde devrimin objektif şartlarının ne kadar olgunlaştığının somut bir delili oldu.

Büyük İşçi Direnişi'ne katılan, sıkıyönetim şartlarında mücadeleyi devam ettiren, kitleler arasında çalışma pratiği olan bir kısım kadrolar, büyük işçi hareketinden gereken dersi çıkarttılar. Geçmişte izlenen çizginin sağcı ve teslimiyetçi bir çizgi olduğunu, revizyonist bir çizgi olduğunu kavradılar. Fakat bu mücadeleyi uzaktan izleyen, kitleleri tanımayan bir kısım burjuva unsurlar, işçi hareketinden gereken dersi çıkartmadılar. Hatta yanlış dersler çıkarttılar. Kolay başarı umuduna kapıldılar."

İbrahim KAYPAKKAYA